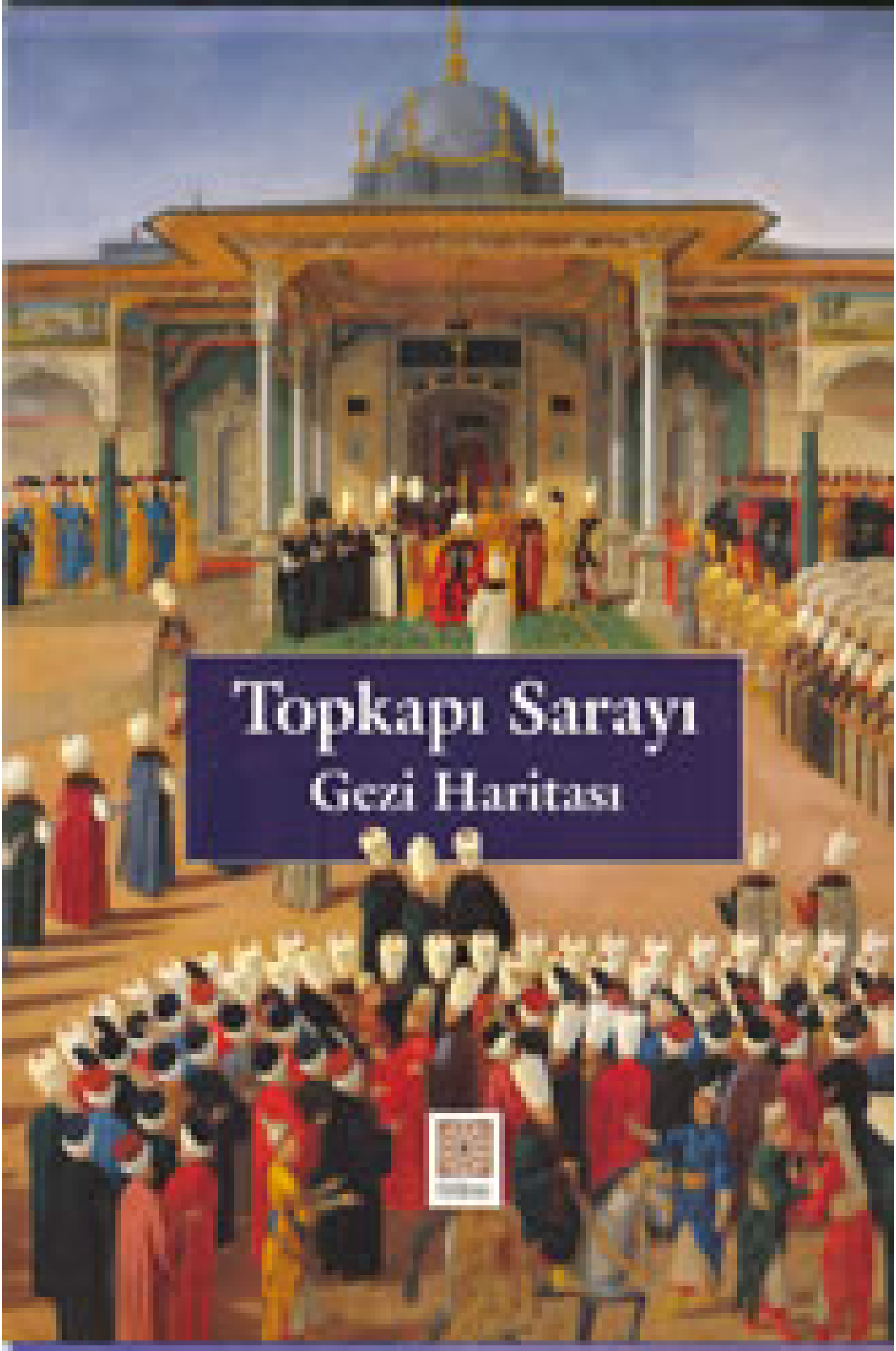
Topkapı Sarayı
Gezi Haritası

1

Bab-ı Hümayun

Sarayın girişidir. Fatih zamanında yapılan kapının üzerindeki köşk sonradan yıkılmıştır, ön yüzünde Hicr Suresi'nin 45 ve 48. ayetleri, diğer yüzünde Sultan Abdülaziz'in tuğrası ve "Saf Suresi'nin 13. ayeti yazılıdır.

2

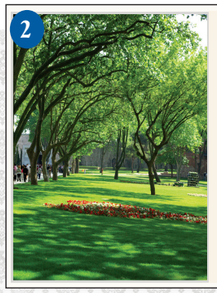

Birinci Avlu (Alay Meydanı)

Avluda Aya İrine ve Darphane dışındaki binaların çoğu günümüze ulaşamamıştır. Burada bulunan Deavi Köşkü'nde Divan'a sunulacak dilekçeler vezir tarafından toplanırdı. Şehremini dairesi burada bulunurdu.

3

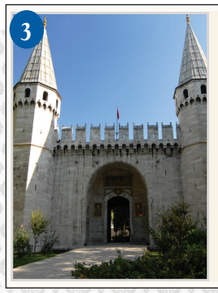

Babü's Selam

İlk defa Fatih zamanında inşa edilen kapının kuleleri Kanuni zamanında ilave edilmiştir. Kapının üst tarafında Kelime-i Tevhid yazılıdır. Buradan sadece padişah atıyla girebilir.

4

İkinci Avlu (Divan Meydanı)

Osmanlı devlet mekanizmasının hemen hemen bütün ana unsurları bu avluda bulunur. Yeniçeriler üç ayda bir avluyu doldururlar ve ulûfelerini burada alırlar. Elçi kabulleri de burada yapılır.

5

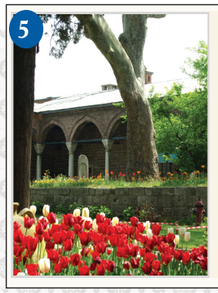

Namazgâh

Özellikle kapı personelinin yaz mevsimlerinde namazlarını kılmaları için zeminden bir metre kadar yükselti yapılarak hazırlanmıştır. Namazgâhın başında bir kible taşı bulunur.

6

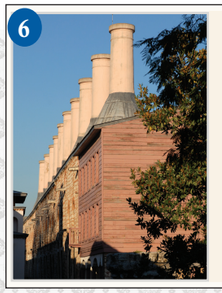

Saray Mutfağı (Mahbah-ı Âmire)

Günde ortalama beş bin, ulufe dağıtımında ve cülus törenlerinde on beş bin kişiye yemek yapılan yerdir. Günümüzde çini ve porselen koleksiyonu teşhir edilmektedir.

7

Zülüflü Baltacılar Koğuşu

Baltacılar, padişahın yakın korumalığı gibi bazı özel işler yaparlardı. Önden ilerleyerek askere mani olacak ağaçları kestikleri için bu isimle anılırlar. Fatih devrinde yaptırılan koğuş sarayın en eski binalarındandır.

8

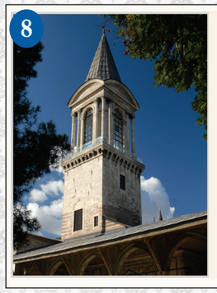

Adalet Kulesi

45 metre yüksekliğindeki kule Osmanlı döneminde Harem ağalarının geceli gündüzlü nöbet tuttukları bir mekândır. İlk katında Kubbealtı'na bakan pencere vardır. Padişah ölünce adına burada sela okunur.

9

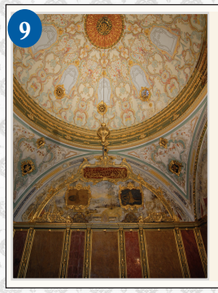

Kubbealtı (Divan-ı Hümayun)

Bir dönem dünyanın yönetildiği bu mütevazı mekân 16. yüzyılda Kanuni tarafından yaptırılmıştır. İmparatorluk kurulu diyebileceğimiz Divan-ı Hümayun toplantıları burada yapılır.

10

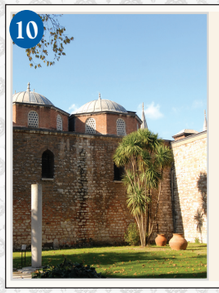

Eski Hazine Dairesi (Silah Seksiyonu)

Osmanlı devlet hazinesi iç ve dış hazine olarak ikiye ayrılır. Daire, dış hazinenin saklandığı sekiz kubbeli bir binadır. Günümüzde sarayın silah koleksiyonu burada sergilenmektedir.

11

Suhumi Kalesi Kitabesi

Suhumi Kalesi'nin (Gürcistan'da bulunur) Osmanlıların elinden çıkacağının anlaşılması üzerine kale kitabesi sökülerek Sultan I. Abdülhamid zamanında Topkapı Sarayı'na getirilmiştir.

12

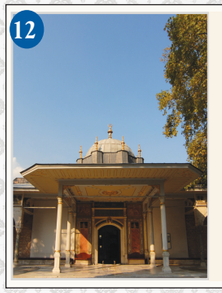

Babü's Saade

Osmanlı Devleti'ni ve padişahının hâkimiyetini simgeler. Ayak divanı, tahta çıkma merasimleri (cülûs), bayramlaşma törenleri, Sancak-ı Şerif'in açılması, padişahın cenaze merasimleri burada yapılır.

13

Üçüncü Avlu (Enderun Meydanı)

Avlu daha çok Enderun'da eğitim gören devşirmelerin koğuşlarının bulunduğu bir mekândır, bir kale içinde iç kale gibi inşa edilmiştir. Avlunun alt tarafındaki geçitler sonradan açılmıştır.

14

Arz Odası

Divan'da kararlaştırılan hususların sadrazam tarafından padişaha arz edildiği yerdir. Ayrıca devlet büyükleri, elçiler burada kabul edilir. Odanın estetiğini görmeniz için çevresini dıştan da dolaşmalısınız.

15

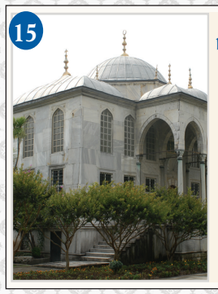

III. Ahmed Kütüphanesi

Lale Devri'nin şaheserlerindendir. Enderun'daki talebelerin padişahın kitaplarını kullanabilmesi için Sultan III. Ahmed tarafından yaptırılmıştır. Buradaki kitaplar günümüzde saray kütüphanesinde bulunmaktadır.

16

Ağalar Camii

Fatih Sultan Mehmed tarafından yaptırılan cami, saray içindeki en eski ve en büyük camidir. Padişahlar ve şehzadeler, Enderun talebeleri ile birlikte vakit namazlarını burada cemaatle kılarlar.

17

Seferli Koğuşu

Enderun sınıflarından biri olan Seferli Koğuşu, Sultan IV. Murad'ın koğuştaki ağaları sefere götürmesinden sonra bu adı almıştır. Koğuşta padişah kıyafetleri ve Osmanlı kumaşları sergilenmektedir.

18

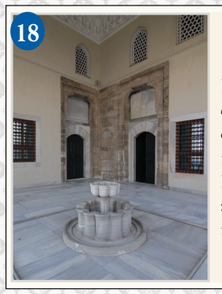

Fatih Köşkü

Bugün Hazine'nin sergilendiği köşk, dış sofalı Türk evi planına göre Fatih devrinde yapılmıştır. Enderun Hazinesi'nin dış kapısı, her zaman Yavuz'un mührüyle mühürlenmiştir.

19

Silahdar Hazinesi

Padişahın hazine dairesine koymadığı bir miktar parası, silahları ile Mukaddes Emanetlerin bir kısmı burada saklanır. Günümüzde bir geçitle Mukaddes Emanetler Dairesi'ne ilave edilmiştir.

20

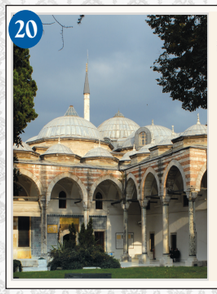

Hırka-i Saadet Dairesi

Padişahların çalışma mekanıdır. Fatih devrinde inşa edilmiş, Mukaddes Emanetler'in getirilmesiyle bambaşka bir görev üstlenmiştir. Peygamberimizin Hırka-i Saadet'i burada bulunur.

21

Has Oda Koğuşu (Padişah Portreleri Sergisi)

Has Odalılar, Enderun sisteminin en üst seviyesindedir. Hırka-i Saadet Dairesi'nin temizliğinden sorumludurlar. Has Odalıların koğuşlarının bir kısmında bugün padişah portreleri sergilenmektedir.

22

Hırka-i Saadet Çeşmesi

Padişahların cenazeleri burada gasledilir. Naaş, Mabeyn Kapısı'ndan çıkartılır ve çeşmenin önüne getirilirdi. Buraya bir çadır kurulur ve cenazenin gasli Darüssaade Ağası Yazıcısı tarafından yapılırdı.

23

Revan Köşkü

IV. Murad tarafından Revan Zaferi (1634) hatırasına yaptırılmıştır. Padişahların huzur derslerini takip ettikleri bir mekândır. IV. Murad son yıllarında Has Oda olarak burayı kullanmıştır.

24

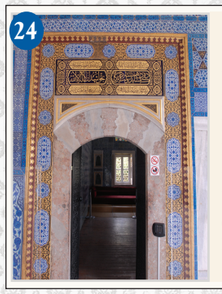

Sünnet Köşkü

Kanuni döneminde yapılan bu tek oda Sultan İbrahim devrinde bugünkü hâlini almıştır. Padişahlar namazların sünnetlerini burada kıldıktan sonra camiye giderlerdi ki bu bir Peygamber sünnetidir.

25

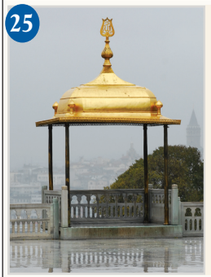

İftariye Kameriyesi

Sultan İbrahim tarafından dökme bakır-bronzdan yaptırılmıştır. Padişahlar iftarı burada beklerler, yakılan mahyaları seyrederler, oruçlarını burada açıp namaza giderler sonra da yemeğe geçerlerdi.

26

Bağdat Köşkü

Sultan IV. Murad tarafından Bağdat'ın yeniden fethedilmesinin bir hatırası olarak ve Revan Köşkü'yle aynı planda inşa edilmiştir. Osmanlı köşk mimarisinin en güzel örneklerindendir.

27

Sofa Köşkü (Mustafa Paşa Köşkü)

Merzifonlu Kara Mustafa Paşa tarafından yaptırıldığı sanılmaktadır. Türk mimari anlayışına yenilikler kazandıran bina, Lale Devri'nde helva sohbetlerine ev sahipliği yapmıştır.

28

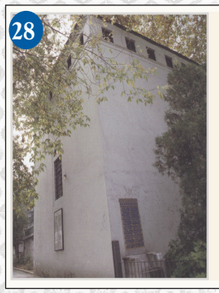

Başlala (Hekimbaşı) Odası

Fatih devrinde yaptırılmış olan kule zemininde duvar kalınlığı 1.7 metreyi bulmaktadır Sarayın hekimbaşısı burada çalışır. Hekimbaşı'nın odasında Osmanlı'dan kalma tıbbi araç gereçler vardır.

29

Mecidiye Köşkü

Sultan Abdülmecid tarafından saraya en son eklenen binadır ve Topkapı'nın genel mimarisinden farklıdır. Sarayın terkinden sonra padişahların merasim için geldiklerinde kullandıkları bir mekândır.

30

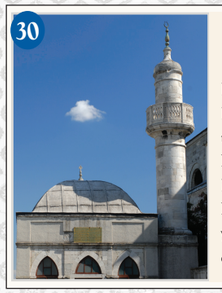

Sofa Camii

Devlet adamlarının Silahtar Köşkü'nde III. Selim'in tahtan indirilmesini kararlaştırmaları üzerine II. Mahmud bu hadiseyi hatırlatan köşkü yıktırıp camii yaptırmıştır. Hâlen cami olarak kullanılmaktadır.

31

Araba Kapısı

Araba Kapısı Harem'in dışa açılan kapısıdır. Harem'de oturan bütün kadınlar buradan araba ile girip çıktıkları için bu adı almıştır. Günümüze Harem dairesine buradan girilmektedir.

33

Şadırvanlı Sofa

Büyük Biniş, Harem Ağaları Mescidi ve Adalet Kulesi bu mekâna bağlanır. Duvarları 17.yüzyıl çinileriyle kaplı olan sofada Esma-i Hüsna, Hz. Peygamber'in ismi ve Aşere-i Mübeşşere'nin isimleri yazılıdır.

35

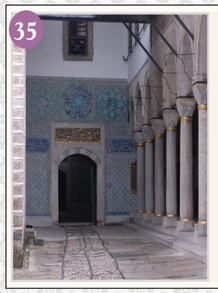

Kara Ağalar Taşlığı

Şadırvanlı Sofa'dan asıl Harem kapısına ulaşan iki tarafı saçaklı, revaklarla kapalı uzun bir koridordur. Yolun solunda Kara Ağalar Koğuşu olması sebebiyle Kara Ağalar Taşlığı, olarak anılmıştır.

36

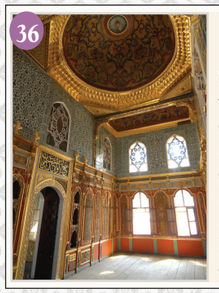

Şehzade Mektebi

Saray geleneğine göre dört yaşına gelen şehzadelerin eğitimi burada başlardı. Eğitimin ilk aşamaları okuma yazma, Kur'an-ı Kerim ve ilmihâl dersleridir. İlk dersi şeyhülislam verirdi ki bu ders besmelenin öğretilmesiydi.

39

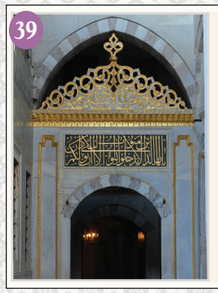

Harem Kapısı

Cümle kapısı, Harem bölümünü harem ağaları bölümünden ayıran bir kapıdır. Harem'in Kara Ağalar Taşlığı'ndan görünmesine mani olmayı amaçlayan bir perdeleme vazifesi de görür.

41

Valide Sultan Taşlığı ve Dairesi

Harem bölümünün en i-tinalı bölümü padişahın annesine, Valide Sultan'a ayrılmıştır. Valide Sultan'ın ve misafirlerinin bütün ihtiyaçları göz önünde bulundurularak inşa edilmiştir.

46

Gözdeler Taşlığı

Çifte Kasırlar, Gözdeler Dairesi ve Mabeyn Dairesi arasında yer alan üstü açık bir taşlıktır. Taşlığın havuza bakan tarafında yer alan mermer korkuluklar Çırağan Sarayı'ndan getirilmiştir.

47

Mabeyn-i Hümayun

I. Abdülhamid tarafından inşa ettirilen daire İkballer Taşlığı'nın Has Oda cephesinde yer alır. I. Abdülhamid ailesi ile birlikte burada yaşamıştır. Araba Kapısı'ndan girildiğinde, Harem mekânlarının sonuncusudur.

48

Çifte Kasırlar

Birbiri içinden geçilen iki mekândan müteşekkil mekânların ilki Kubbeli Kasır ikincisi ise IV. Mehmed Kasrı olarak bilinir. Ayrıca ilkine Şehzade ikincisine Veliaht Dairesi de denilir.

49

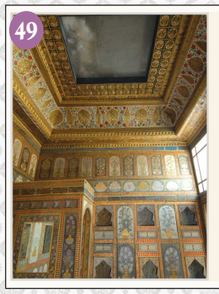

Yemiş Odası

Adını duvarlarındaki meyve figürlerinden alan şirin oda, Sultan III. Ahmed tarafından Has Oda olarak inşa edilmiştir. Padişahların zaman zaman yemek yedikleri bir mekândır.

50

Hünkâr Sofası

Harem'de padişahların kabul salonu olarak kullandıkları bir mekândır. Düğün merasimleri, bayramlaşma, huzur dersleri, mevlid okumaları, Ramazanlarda Kur'an okumaları burada yapılır.

52

Hünkâr Hamamı
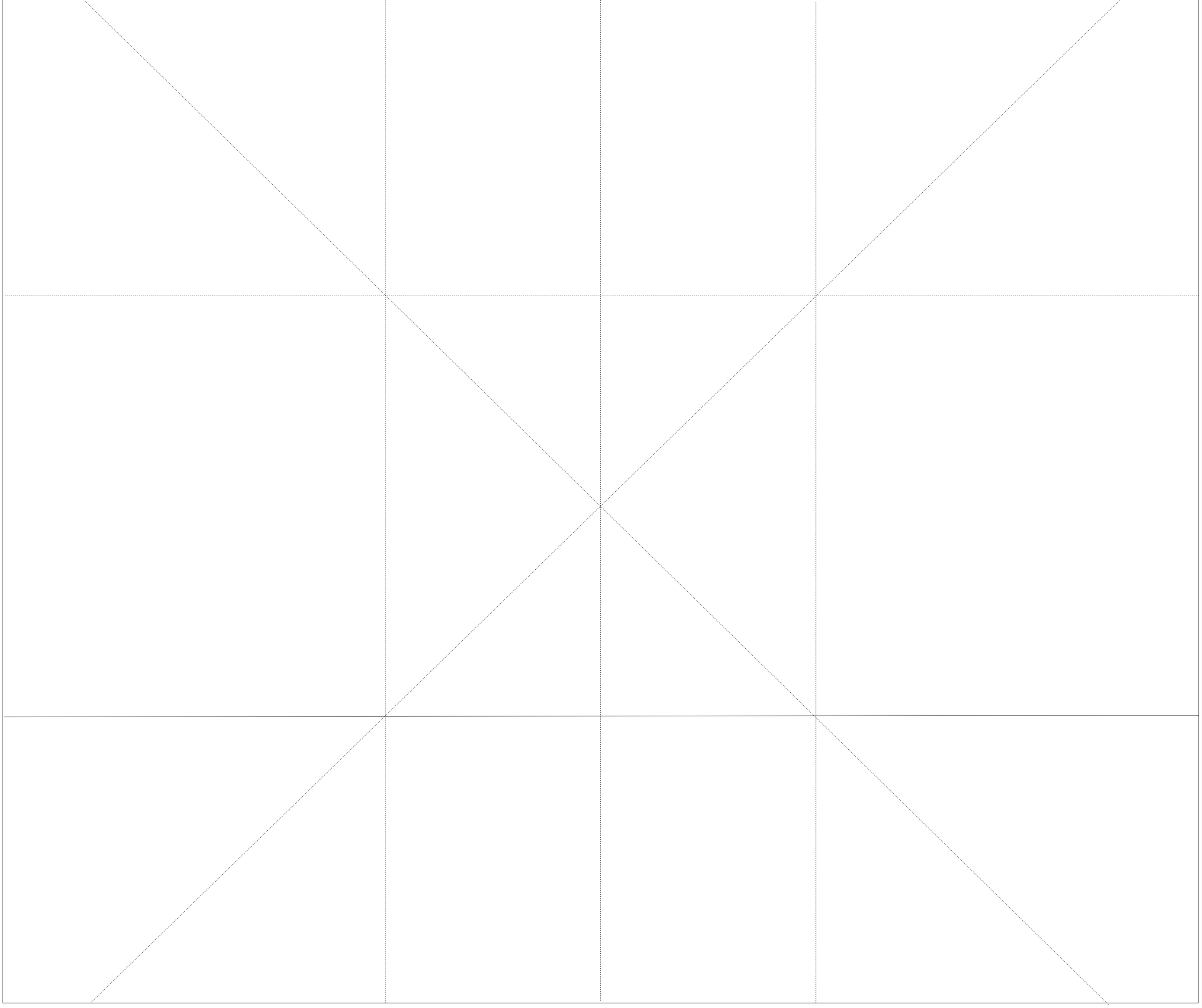
16. yüzyılda Mimar Sinan tarafından yapılmıştır. Süsleme bakımından, Hünkâr Hamamı, Valide Sultan Hamamı'ndan ayrılır. Hamam yüzyıllar sonra dahi kokusunu sürdürür.